

Bijbelstudie

Steven van den Heuvel en Age Romkes

De wapenrusting van God Efeze 6:10-24

INHOUD

Stille tijd	2
Standhouden	2
De verdedigingsmiddelen	2
Gebed – een levenshouding	3
Onderlinge bemoediging	4
Kringstudie 13	6
Verkenning van de tekst	6
Context	6
Thematiek en structuur	6
Korte uitleg	6
Boodschap en actualiteit	7
Aanwijzingen voor de kringleider	8
Ijsbreker	8
Inleiding	8
Kringgesprek	8
Afsluiting	9
Werkvellen	9
De wapenrusting	10

Stille tijd

tussen kringstudie 12 en 13

1

10 Ten slotte, zoek uw kracht in de Heer, in de kracht van zijn macht.

*11 Trek de wapenrusting van God aan
om stand te kunnen houden tegen de listen van de duivel.
(Efeziërs 6:10-11)*

Standhouden

'Kom op, volhouden! Nú doorzetten!' We zeggen het nogal eens tegen elkaar. Bijvoorbeeld als we in de bergen wandelen, als we voor een zware toets staan, of als we een moeilijke klus te klaren hebben. Paulus zegt het hier ook tegen de Efeziërs. Nadat hij de rijke genade van God heeft beschreven vermaant hij de Efeziërs om overeenkomstig hun roeping te wandelen (4:1), om navolgers van God te zijn (5:1). Ze moeten de oude mens afleggen en de nieuwe mens aandoen. In deze tekst wordt duidelijk dat ze daarbij niet maar te strijden hebben tegen hun eigen 'vlees', maar tegen de 'listen van de duivel'. Het is de duivel die de christenen probeert te verslaan door ze op de proef te stellen. Daartegen moeten we standhouden. Makkelijk is dat niet. In de tijd van Paulus niet en in onze tijd nog steeds niet. De verleidingen van de duivel zijn en blijven sterk. Vandaar dat we de wapenrusting van God nodig hebben. Om tegen die verleidingen te kunnen standhouden.

a) Verleidingen

- Paulus spreekt over de verleidingen van de duivel. Waarmee probeert de duivel jou te verleiden? Op welke momenten lukt hem dat? En wanneer niet?
- Leg je slagen en je falen in het standhouden voor God neer. Vraag hem om genade en om kracht om te kunnen standhouden tegen de verleidingen van de duivel.

b) Kracht van God

- Paulus zegt dat de bron van kracht tegen de verleiding niet in ons ligt, maar in God. Hij zegt: 'weest krachtig in de Here en in de sterkte zijner macht.' Hoe doe je dat?
- Dank God dat Hij ons kracht wil geven in de strijd tegen de listen van de duivel.

c) Portier van je hart

- De bekende Corrie ten Boom schreef in een van haar boeken ongeveer het volgende: 'Als de duivel op de deur van mijn hart klopt, laat ik de Here Jezus opendoen.' Hoe zou je dat in de praktijk kunnen brengen?
- Vraag Jezus om over je te waken, zodat de duivel je niet te sterk wordt.

2

*13 Neem daarom de wapens van God op om weerstand te kunnen bieden op de dag van het
kwaad, om goed voorbereid stand te kunnen houden. 14 Houd stand,
met de waarheid als gordel om uw heupen, de gerechtigheid als harnas om uw borst,
15 de inzet voor het evangelie van de vrede als sandalen aan uw voeten,
16 en draag bovenal het geloof als schild
waarmee u alle brandende pijlen van hem die het kwaad zelf is kunt doven.
17 Draag als helm de verlossing en als zwaard de Geest, dat wil zeggen Gods woorden.
(Efeziërs 6:13-17)*

De verdedigingsmiddelen

Als soldaten in de oudheid lijf-aan-lijf gevechten moesten leveren met de vijand hadden ze elk stuk van hun wapenrusting nodig. Zonder hun zware laarzen stonden ze niet stevig, als ze hun gordel niet om hadden konden ze zich niet snel bewegen, zonder schild hadden ze geen verdediging tegen vijandelijke pijlen en zonder zwaard konden ze hun

tegenstander niet afweren. Elk uitrustingsstuk was dus van levensbelang. Het is niet voor niets dat Paulus hier het beeld van zo'n wapenrusting gebruikt als hij de christenen aanmoedigt om weerstand te bieden tegen de duivel en zijn trawanten. Dat doet hij niet alleen om te laten zien dat we in een gewapende strijd zijn verwickeld, maar ook om aan te tonen hoe onmisbaar elk onderdeel van de wapenrusting is waarmee de christen zich moet bekleden. Want de 'boze dag' die Paulus noemt als de dag waarop weerstand geboden moet worden ligt niet ver in de toekomst, maar is elke dag, is elk moment waarop de duivel ons met zijn verleidingen aanvalt.

a) De wapenrusting van God

- o Vergelijk het tekstgedeelte eens met Jes. 59:17 "17 Hij (de HEER) gordde het harnas van de gerechtigheid aan en zette de helm van de redding op zijn hoofd. Hij deed het kleed van de vergelding aan en hulde zich in de mantel van de strijd lust." Welke overeenkomsten en verschillen vallen je op?
- o Dank God dat we zijn wapens mogen gebruiken om te strijden tegen de boze.

b) Volledig toegerust

- o Probeer aan de hand van onderstaand lijstje voor jezelf eens te omschrijven wat de functie van de verschillende uitrustingsstukken is en wat de geestelijke betekenis ervan is.
 - de waarheid als gordel om uw heupen,
 - de gerechtigheid als harnas om uw borst,
 - de inzet voor het evangelie van de vrede als sandalen aan uw voeten,
 - en draag bovenal het geloof als schild waarmee u alle brandende pijlen van hem die het kwaad zelf is kunt doven.
 - Draag als helm de verlossing
 - en als zwaard de Geest, dat wil zeggen Gods woorden.
- o Dank God voor elk 'wapen' afzonderlijk.

c) Een goed soldaat

- o Bekijk het lijstje nog eens. Hoe pas jij de verschillende stukken van de wapenrusting toe in je dagelijkse leven?
- o Vraag God je te helpen om als een goed soldaat meer en meer de wapenrusting toe te passen in je leven.

3

18 Laat u bij het bidden leiden door de Geest, iedere keer dat u bidt; blijf waakzaam en bid voortdurend voor alle heiligen. 19 Bid ook voor mij, dat mij de juiste woorden gegeven worden wanneer ik verkondig, zodat ik met vrijmoedigheid het mysterie mag openbaren van het evangelie 20 waarvan ik gezant ben, ook in de gevangenis. Bid dat ik daarbij zo vrijmoedig spreek als nodig is. (Efeziërs 6:18-20)

Gebed – een levenshouding

Op het afgelegen Schotse eiland Lewis woonden in het midden van de vorige eeuw twee bejaarde dames, een van hen helemaal kromgegroeid door reuma. Ze maakten zich meer en meer zorgen over de wereldse houding en de geestelijke doodsheid van de jongeren op hun eiland. Zo'n drie of vier jaar lang baden deze twee bescheiden christenen in hun witte huisje aan de kust driemaal per dag hartstochtelijk voor hen. Ze vroegen God of de Geest hun gemeenschap wilde vervullen met sterk geloof en oprechte bekering. Gevolg: op een zaterdagavond daalde de Heilige Geest neer op een grote groep onverschillige jongeren, in een discotheek achter de plaatselijke kroeg. Velen van hen werden zich op dat moment bewust van hun zonden en bekeerden zich ter plekke, door de kracht van God. Hierdoor ontstond een beweging waardoor veel mensen in de wijde omtrek het evangelie leerden kennen.¹

¹ Ontleend aan: Kelly, D.F., *Bidden – waarom als God alles al weet?*, p. 110

Dit is één van de vele voorbeelden uit de kerkgeschiedenis van de kracht van gebed. Geen wonder dat Paulus het belang ervan zo benadrukt. "Laat u bij het bidden leiden door de Geest, *iedere keer* dat u bidt; blijf waakzaam en bid *voortdurend* voor *alle* heiligen." Je zou kunnen zeggen dat wat de hartslag is voor de mens, het gebed is voor de christen. Het is de sterkste verdediging tegen de duivel. Vandaar dat het hier aan het einde van de beschrijving van de wapenrusting staat – als climax. Het is geen zevende onderdeel van de wapenrusting – zo wordt het door Paulus niet genoemd – maar we houden de levenslange strijd tegen de duivel alleen vol als we daarbij 'voortdurend' bidden.

a) De kracht van het gebed

- Sta eens stil bij het hierboven genoemde voorbeeld over de kracht van het gebed.
- Van welke groep ligt de nood of zorg op uw hart? Bid daarvoor.

b) Iedere keer dat u bidt...

- John White vertelt in zijn boek *De goede strijd* dat hij op een gegeven moment besloot meer te gaan bidden en bijbellezen. Hij zou 's ochtends om zes uur opstaan en er dan twee uur aan gaan besteden. Het werd een jammerlijke mislukking – omdat het veel te veel ineens was stopte hij er na drie dagen mee. Dat was anders toen hij een tijd later besloot per dag twintig minuten te gaan bidden. Dat lukte hem heel goed en hij houdt het nog steeds vol. Wat kun je hiervan leren voor je eigen gebedsleven?
- Wat zou je aan je gebedsleven willen veranderen? Bespreek dat met God.

c) Door de Geest

- Laat je bemoedigen door Rom. 6:26 waar staat: 'En evenzo komt de Geest onze zwakheid te hulp; want wij weten niet wat wij bidden zullen naar behoren, maar de Geest zelf pleit voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen.'
- Dank God dat Hij zijn Geest gegeven heeft om voor ons te pleiten.

4

21 Opdat ook u weet hoe ik het maak, zal Tychikus, onze geliefde broeder, die zo trouw de Heer dient, u alles vertellen. 22 Juist met dit doel stuur ik hem naar u toe, om u over onze omstandigheden in te lichten en om u moed in te spreken.

23 Vrede zij met de broeders en zusters, en liefde en geloof, van God, de Vader, en van Jezus Christus, de Heer.

24 Genade en onvergankelijkheid zij met allen die onze Heer Jezus Christus liefhebben.
(Efeziërs 6:21-24)

Onderlinge bemoediging

'Geen bericht is goed bericht', zeggen we. Maar in feite is het vaak precies andersom. Je wilt liever weten hoe het echt met de ander gaat, zelfs als het nieuws niet helemaal goed is. Weten hoe het zit, is geruststellender dan in het donker tasten. Zeker als je vermoedt dat er iets mis is.

Paulus zit in de gevangenis als hij deze brief schrijft. Maar hij wil niet dat ze zich in Efeze nodeloos bezorgd maken. Dan kunnen ze maar beter precies weten hoe de vork in de steel zit. En zorgzaam als hij is, stuurt hij gauw Tychikus op pad om hen in te lichten. Hij krijgt een uitvoerige brief mee, met de zegen van Paulus. 'Vrede' en 'genade'. Wat heeft een mens nog meer nodig?

a) Op de hoogte

- Zijn er misschien mensen die zich zorgen over je zouden kunnen maken, omdat je al een tijdje niets van je hebt laten horen? Welke mensen wil je graag bij je leven betrekken? Om met je mee te leven en mee te bidden?
- Dank God voor de mensen voor wie je belangrijk bent, die met je meeleven en graag willen weten hoe het met je gaat.

b) Uit het oog...

- We zijn met z'n allen zo mobiel geworden, dat we elkaar gemakkelijk uit het oog verliezen. Maar sommigen blijven in je hart achter. En je zou wel weer eens willen horen hoe het met hen gaat. Zou je weer eens een lijntje kunnen uitgooien?
- Bid voor degenen die uit het oog maar niet uit het hart zijn.

c) Zegen

- Wat is het toch mooi om bij het afscheid een zegen mee te geven. Genade en vrede... Of met een eenvoudig 'adieu'. A Dieu, Gode bevolen.
- Bid wie je lief zijn Gods zegen toe.

Kringstudie 13

Efeze 6:10-24

Verkenning van de tekst

Context

Het gedeelte 6:10-24 sluit Paulus' brief aan de Efeziërs af. Het begin ervan in 6:10 wordt aangegeven door het gebruik van het woord 'voorts' dat door Paulus vaker gebruikt wordt om een afsluitende passage mee te beginnen.

Paulus sluit zijn vele waarschuwingen voor een terugval in de levensstijl van de wereld af met een positieve en uitgewerkte oproep tot standvastigheid en tot geharnast verzet tegen de duivel.

Thematiek en structuur

In deze afsluitende passage van de brief aan de Efeziërs komen drie thema's aan de orde.

- Allereerst is er de oproep aan de christenen om stand te houden in hun christelijke leven. Hoe ze dat moeten doen wordt uitgewerkt met gebruikmaking van de metafoor van de wapenrusting van een soldaat.
- Daarna bespreekt Paulus het fundamentele belang van het gebed in het leven van een christen.
- De passage sluit uit met personalia en zegenbeden.

In het gedeelte is de volgende structuur te ontdekken:

Vers 10-13	De oproep tot het aandoen van de wapenrusting
Vers 14-17	De wapenrusting
Vers 18-20	Het gebed
Vers 21-22	Personalia
Vers 23-24	Zegenbeden

Korte uitleg

Tekst: Nieuwe Vertaling, NBG 1951

10. *weest krachtig in de Here en in de sterkte zijner macht.*

De twee gegevenheden – Gods genade en menselijke verantwoordelijkheid – worden hier op schitterende wijze gecombineerd. Het is de opdracht aan de gelovigen om krachtig te zijn, en het is de kracht van de Here waarin ze sterk zijn. Paulus heeft de uitdrukking 'sterkte zijner macht' eerder gebruikt om de kracht waarmee God Christus uit de dood heeft opgewekt aan te duiden (1:20).

11. *Doet de wapenrusting Gods aan, om te kunnen standhouden tegen de verleidingen des duivels;*

Voor 'wapenrusting' wordt een woord gebruikt waarmee in militaire kringen de uitrusting van een zwaar bewapende soldaat werd aangeduid. Het is de 'wapenrusting Gods': Hij voorziet erin. Dat moeten we lezen tegen de achtergrond van het OT, dat God vaker als strijder aanwijst – indirect verwijst Paulus naar Jes. 59:16-17.

12. *want wij hebben niet te worstelen tegen bloed en vlees*

De strijd wordt aangeduid met een woord dat met 'worsteling' goed vertaald is. Het past bij een gevecht van man tot man. Dat betekent dat de christen voorbereid moet zijn op een heel individuele worsteling: iedere christen gaat hier een hoogst persoonlijke strijd tegemoet.

13. *Neemt daarom de wapenrusting Gods, om weerstand te kunnen bieden in de boze dag en om, uw taak geheel vervuld hebbende, stand te houden.*

Paulus roept de Efeziërs niet op de machten te overwinnen, maar slechts om stand te houden tegen hun aanvallen. Dit omdat het perspectief bij deze strijd is dat Christus de machten bedwongen heeft en ze als het ware aan zijn zegekar gebonden heeft (verg. Kol. 2:15). De overwinning is reeds bewerkt, en zal volledig worden als Christus terugkeert. Maar desondanks zijn ze nog wel aanwezig en proberen ze, als soldaten van een verslagen en terugtrekkend leger, onderweg alles te verwoesten.

14. *Stelt u dan op, uw lendenen omgord met de waarheid, bekleed met het pantser der gerechtigheid,*

In de oudheid droegen mannen, ook soldaten, lange kleren. Een gordel hield dat kledingstuk omhoog, om zich snel voort te kunnen bewegen. Het opschorten van de gordel is in de bijbel het beeld van 'bereid zijn'. De gordel diende ook om het borstpantser aan te bevestigen, evenals het zwaard als het niet gebruikt werd. 'Het pantser der gerechtigheid' duidt aan dat de christen in de rechte verhouding tot God moet staan. Wie weet dat hij gerechtvaardigd is, heeft een geweldige bescherming in de geestelijke strijd. Beide zaken doen denken aan Jes. 11:5, een beschrijving van de komende messias, waarbij gerechtigheid de gordel van zijn lendenen is, en trouw de gordel van zijn heupen.

15. *de voeten geschoeid met de bereidvaardigheid van het evangelie des vredes;*

Christenen moeten stevig in hun schoenen staan. Ze moeten de eerste liefde voor het evangelie bewaren en het als vredestichters ook in praktijk brengen. We zijn in oorlog, maar staan in de vrede.

16. *neemt bij dit alles het schild des geloofs ter hand, waarmede gij al de brandende pijlen van de boze zult kunnen doven;*

Paulus doelt hier op grote schilden die soldaten droegen, met natte huiden bekleed, die het hele lichaam bedekten. Het schild dat een christen beschermt, is zijn geloof in Jezus Christus.

17. *en neemt de helm des heils aan en het zwaard des Geestes, dat is het woord van God.*

Aan de helm verbindt Paulus de gedachte van verlossing: door de helm wordt het hoofd, het leven, gespaard. De redding – het vaste hopen op de zeker komende toekomstige verlossing door God – is als een helm voor de gelovige.

Het laatste verdedigingsstuk dat genoemd wordt is het zwaard. Het zwaard dat hier bedoeld wordt, is een kort zwaard dat men gebruikte in gevechten van man tot man.

18. *En bidt daarbij met aanhoudend bidden en smeken bij elke gelegenheid in de Geest, daartoe wakende met alle volharding en smeking voor alle heiligen;*

De lezers moeten bidden en smeken bij 'elke gelegenheid', op elke (geschikte) tijd. Een gebed in de Geest is een gebed dat verwekt en ondersteund wordt door de heilige Geest.

Boodschap en actualiteit

Het beeld van de wapenrusting van de antieke soldaat is misschien wat verouderd – al kunnen we ons er goed in inleven – de realiteit van strijd waar Paulus op doelt is dat niet. Onafhankelijk van plaats en tijd, altijd worden christenen geconfronteerd met verleidingen. Soms ervaren ze deze verleidingen in hun gedachten, soms ook worden ze geconfronteerd met zaken en personen die hen van hun geloof proberen af te trekken. De verleidingen van de duivel kunnen soms heel sterk worden, zó sterk dat het kan lijken op een lijf aan lijf gevecht met de boze machten die achter de verleidingen zitten.

Aanwijzingen voor de kringleider

IJsbreker

Geestelijke strijd. Er wordt nogal wat over gezegd en geschreven de laatste tijd. Velen hebben er wel een mening over. Hieronder staan een aantal heel verschillende uitspraken over geestelijke strijd, gevonden op het internet.

*'...wij, mensen van deze postmoderne tijd, hebben weliswaar weinig zekerheden meer, maar van de zekerheden die we over hebben, is dít er toch één van: het bestaan van 'hét' kwaad en van de verpersoonlijking ervan in de satan, duivels en heksen, zijn mythische projecties, schimmen van een voorgoed voorbij verleden, op z'n best goed voor wat gegriezel voor de t.v. en in de bioscoop, producten van de amusements-industrie.'*²

*'Ik kan af en toe demonen zien/voelen en geloof me dat wil je niet kunnen... en (weet) je; ze zitten overal ook in ruimtes waar je ze niet verwacht en naar mijn ervaring is het enige wat werkt om ze weg te krijgen... gebed.'*³

*'Als je over Jezus spreekt, zul je Jezus ontvangen.
Als je over demonen spreekt, zul je demonen ontvangen.'*⁴

*'Strijden is standhouden'*⁵

Deze, heel verschillende, uitspraken kunnen worden voorgelezen, waarna de deelnemers om een reactie gevraagd kan worden.

Inleiding

Vraag naar de ervaringen van de kringleden met de stukjes voor stille tijd. Vertel iets over de context, de thematiek en de structuur' van dit gedeelte (zie boven).

Kringgesprek

Vers 10-13 De oproep

- Paulus roept de christenen op om krachtig te zijn in de Here. Hoe kunnen wij in Gods kracht sterk zijn om weerstand te bieden aan de verleidingen van de duivel?
- Wat is het doel van het aandoen van de wapenrusting? Moet de duivel ook door ons verslagen worden? Waarom wel/niet? Om het gesprek in de juiste richting te sturen kan de gespreksleider gebruik maken van bovenstaande 'Korte uitleg'.

Vers 14-17 Wapenrusting

- Als het goed is hebben de deelnemers in hun stille tijd nagedacht over de betekenis van elk onderdeel van de wapenrusting. Probeer nu gezamenlijk de betekenis(sen) te bepalen van de verschillende stukken van de wapenrusting die Paulus noemt. Schrijf de betekenis van elk wapen op het werkvel.
- De deelnemers hebben ook nagedacht over het toepassen van de stukken van de wapenrusting in hun leven. Ga nog een keer de onderdelen van de wapenrusting langs en spreek over concrete toepassingen van elk onderdeel.

² <http://www.bezinningscentrum.nl/teksten/anton/kwaadverhaal.htm>

³ <http://www.soulsurvivor.nl/forum/viewtopic.php?t=3748&start=0&sid=a0752b4de22a4b9418d6dd89d79d5320>

⁴ <http://www.eo.nl/components/articles/article.jsp;jsessionid=71FE962850362324A8B2B4A80567DE11.mm base03?portal=5678911&map=5277210&baseBlock=6290906&theme=5277210&subtheme=6290774&subsubtheme=6290907&article=6291185>

⁵ http://www.bemoediging.net/DickvanKeulen/Dick_van_Keulen-geestelijke_strijd.htm

Vers 18-20 Gebed

- Waarom legt Paulus in dit gedeelte zoveel nadruk op gebed?
- Welke plaats heeft gebed in ons leven en in onze gemeente?
- Hoe kunnen we groeien in ons gebedsleven? Geef elkaar tips.

Afsluiting

Kijk terug op de studie van de brief aan de Efeziërs. Ga na wat de belangrijkste leerpunten zijn geweest. Neem tijd om te bidden voor datgene wat met elkaar besproken is, op deze avond en ook op voorgaande avonden.

Werkvellen

Op het werkvel staat een afbeelding van een soldaat in zijn wapenrusting uit de tijd van de klassieke oudheid. Er is ruimte voor de deelnemers om bij de verschillende stukken van de wapenrusting iets op te schrijven. Het werkvel moet uiteraard van tevoren voor alle deelnemers gekopieerd worden.

De wapenrusting

Pantser:

Helm:

Gordel:

Schild:

Zwaard:

Schoenen:

